

FOLK OG LAND

NR. 3 — 18. ÅRGANG

LØRDAG 8. FEBRUAR 1969

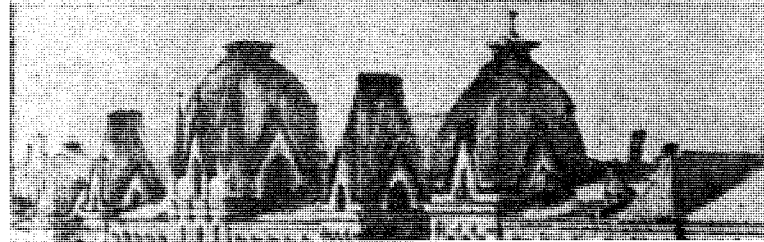
LØSSALG KR. 1,50

SIEGFRIED:

På utflukt i jøssingjungelen

Fantastisk jubileumshyldest i MORGENBLADET, som dog får svar på tiltale.

12000 arrestordrer — undertegnet i hemmelighet

MORGENBLADET gjenoppfrisker «de gamle gode dager».

MORGENBLADET er som kjent et blad for «dom fine», som det dog blir ferre og ferre av, slik at en må tøy begrepene noe. Bladet forteller med berettiget stolthet at det — når man ser bort fra AFTENPOSTEN, som har egen budombringelse — er det mest utbredte — på Holmenkollen. Og den fjær i hatten under vi av hjertet det gamle blad. Advokat Herman Knudtzon bor imidlertid på Blindern, noe som også smaker av fugl og fortjener hensyntagen.

Det burde imidlertid kanskje være måte med alt også selv når det gjelder abonnenten på Blindern og selv om han fylte femti år og ønsket en oppvarming av sine bragder fra okkupasjons- og jøssingtiden.

Istedenfor måtehold har signaturen C., som vel må være selveste bladets redaktør ettersom han jo er noe av en fagmann på om-

rådet etterokkupasjonsjus, begått et fantastisk intervju med jubilaranten over fem spalter: «12 000 arrestordrer — undertegnet i hemmelighet». Det var jubilaranten, advokat Herman Knudtzon, som sto for denne bragd og senere også fikk anledning til å ture frem i Landssvikavdelingen. Så det er ikke for intet at C. og bladet smykker artikkelen med et digert femspaltet bilde av Victoria Terrasse — Landssvikavdelingens og Gestapos domene.

Nå er det vel forståelig at Knudtzon som så mange, mange andre — folk som ikke engang har undertegnet en eneste hemmelig arrestordre — vil ha sine heltegjerninger dokumentert svart på hvitt. Mindre forståelig er det at C., hvis det da er bladets redaktør, også lar seg rive med av en gammel kollega til lyriske skildringer med pinlig etterklang av tonene fra dengang. Vi har jo tross alt innbildt oss at han var en forholdsvis avbalansert mann.

Nå skildrer han det som hendte i de bedrøvelige maddager 1945 bl. a. slik:

«Mil.org.-enheter raste rundt på den norske landsbygd og i byens gater — nazister ble arrestert, fengslene fyltes. Hevnens time var slagen. Frontkjempere, tyskertøser, angivere, kollaboratører, Quislings kommissariske (?) statsråder, og alle som hadde båret solkorset skulle stå til rette. Noen stupte. Det falt noen spredte skudd. Noen Milorgmenn falt på sin post. (?) Noen NS-folk fikk hårdere behandling enn ettertiden ville goutere. —»

Vi føler oss dypt rørt over at «eftertiden» ikke riktig vil goutere mishandlingen rundt omkring i fengsler og fange-

leire, mord og selvmord, tyveri og plyndring. Men, slår C. fast:

«Neppe noen gang, i noen tid, i noe land, har man opplevet et mer skånsomt oppgjør etter en okkupasjon — enn i Norge 1945.»

Og da så! Selv trodde vi riktignok at Norge hadde satt noe henimot verdensrekord i retning av å tiltale og dømme «landssvikere».

Men, hva har så dette med jubilarant Knudtzon å gjøre? Jo, det var tydeligvis han som hadde hovedæren for dette eksemplariske «retts»-oppgjør:

«En 27 år gammel ung mann — cand. jur. og fenrik Herman Knudtzon var rykket inn i Statspolitiets kontorer, som sjef for Landssvikavdelingens store «alminnelige avdeling».

Og så ble det sving på sakene! Avdelingen ble tydeligvis ikke så «alminnelig» like vel. Det vil vel være riktigere å kalle den temmelig ualminnelig! For:

«Under politifullmektig Knudtzon, uten politipraksis, sorterte 20 konstituerte politifullmektiger, (hvorav neppe no-

(Forts. side 2)

Giganten og myrene

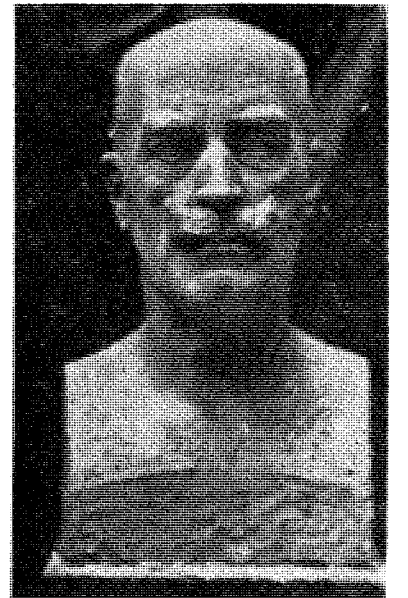
En artikkel i DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG om Knut Hamsun.

I DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG henter vi etterfølgende artikkel av E. W. Möller:

To venner forble trofaste mot det tyske folk i dets ulykke: Sven Hedin, som så hårdnakket kalte den verdenskrig som ble så skjebnesvanger for Tyskland for «Herr Roosevelts krig», og Knut Hamsun, som i sin siste bok «På gjengrodde stier» ubøyet bekjente sin kjærlighet til Tyskland. Allerede da denne bok kom ut talte der svenske litteraturkritiker Anders Oesterlin om et «vel be rettiget minne om den dikter Hamsun var og er — om noen skulle ha glemst det.»

Hvem Hamsun var og ei syntes dengang hele verden å ha glemst. For da det straks etter krigen kom rykter om de fornærmende forholdsregler mot den gamle patriark i europeisk diktning, så steg det ikke, slik det dog burde vært selvsagt, et skrik av forferdelse og protest mot himlen. Da protesterte man ikke samstemmig mot at noen norske spissborgere som var blitt skjøre blamerte vårt århundre uopprettelig. Tvertimot, man bare trakk på skuldrene, lette etter tomme undskyldninger, eller lot overhodet enhver maske av anstendighet falle og gav sitt hånende bifall.

Det var på den tid da den

forferdeligste frykt som finnes var falt over menneskene: dødsangsten foran den av den seirende overmakt organiserte løgn. Man kunne ikke og våget ikke lenger å skjelve mellom riktig og galt, godt og ondt, anstendig og uanstendig. Derfor avfant man seg apatisk med det ubegripelige at en av de ærverdige skikkelser blant de levende i hin legendariske alder da ellers dagens larm med ærefrykt pleier å forstumme kunne bli sjelelig mishandlet, bli stillet for et domstribunal, bli utplyndret, puttet i et galehus og få sin «sinnstilstand» undersøkt. Den blotte tanke på at alt dette var mulig driver fremdeles skamrødmen opp i kinnene på en. Ikke Hamsun, men verden syntes å ha blitt ubotelig forrykt, og man måtte frykte det verste for dens rykte i en bare noenlunde normalisert etterverden.

Som i de fleste tilfeller fra denne rasende tid ble denne frykt oppfylt hurtigere enn man dengang holdt det for mulig. Hamsun selv satt til doms og hans dom var enda mere tilintetgjørende enn det var å vente. Man bør nok en gang lese «På gjengrodde stier». Det er ikke noe «verk» som den nordiske gigants andre kjempeverker, slike som «Sult» eller «Markens grøde», som han fikk Nobelprisen for, eller «Landstrykere», «Viktoria», «Pan»,

(Forts. side 7)

Mannen som minnes: Advokat Herman Knudtzon

En smukk bukett fra Landssvikavdelingen slik MORGENBLADET ser verer dem: Nederste rad fra venstre til høyre: Bjørn Augdahl, ambassaderåd, København. Olav Stuehaug, disponent, Oslo. Herman Knudtzon, advokat, Oslo. Sverre Hartman, universitetslektor, Oslo. Johan von Koss, direktør, Oslo. 2. rad fra venstre til høyre: Knu Hesselberg, ligningssjef, Bærum. Kaare Hageler, byfogd, Kristian sand S. Per Stormfeldt, advokat, Oslo. Johan P. W. Solberg, politiadjutant, Oslo. Chr. Bay, professor, USA. Anders Øverbye, disponent, Oslo. Jack Kielland, direktør, København. Asmund Bakka, overjormynder, Oslo. Deltagelsen i forreste linje i «retts»oppgjøret har tydeligvis ikke ødelagt karrieren.

På utflukt - - -

(Forts. fra side 1)

en hadde mer kjennskap til strafferett enn en hvilken som helst nyutdannet cand. jur.), 120 innbeordrede efterforskere med sølle efterforskningsbakgrunn, 30 kontordamer (om hvis bakgrunn intet berettes), samt et lite antall «gamle» trenede politibetjenter — — —»

Og så spyttet jubilanten i hendene og tok fatt med det eksemplariske oppgjøret. Det er formelig så en pånythører susen av Albert Engströms: «Nå skal, ta meg f - , det norske folket dømmes!»

Og C. er fornøyet for: «folkehøtet (hadde fått) et avløp. I stedet for folkejustis, ble det rettergang.» Selv synes vi pussig nok ikke det er så imponerende at myndighetene for å unngå «folkejustis» (les pøbeljustis?) laget istand en svindeljustis ikledt rettens kappe. Som de senere nekter å beriktige.

Men så tar da jubilanten selv ordet og beretter ting av adskillig interesse. Han beretter at den illegale politiledelse — som gav Knudtzon oppdrag om å opprette et «sekretariat» under denne ledelse, bestod av «Svend Arntzen, Erik Solem, Heine Meyer, Tage Petterson og Lars L'Abée-Lund.» Senere dukker som kjent Arntzen opp som riksadvokat og Solem til og med som habil dommer! Og, sier Knudtzon, dette sekretariat under Arntzen og den senere så uheldige dommer, var «landsvikavdelingen. En landsvikavdeling under forberedelse.»

På dette punkt i jubilantens beretning blir C. ekstraherert. «Dette er stoff!» utbryter han. «Landsvikoppgjøret startet de facto i London 1942 og i Oslo i 1943.» Og til dette sier Knudtzon:

«Riktig. — — Jeg undertegnet 12 000 arrestordrer, mens krigen (les verdenskrigen) var i full gang og von Rundstedt var i full offensiv. En noe eiendommelig følelse var det unektelig når jeg iakttok mine fremtidige arrestanter, spankulerende på Karl Johan i vatterte uniformer (!) fremdeles kaute i sin usvikelige tro på Hitlers hemmelige våpens gjennomslagskraft.»

Og så bar det da løs for alvor 8. mai 1945:

«Mil.org, samt en rekke raskt, og skal vi si uhyre privatorganiserte grupper arresterte i de første fredsdager nazister og mistenkte etter forgodtbefinnende, slik at fengsler og politistasjoner druknet i arrestanter. Møllergaten 19 ble totalt sprengt. Arresterte fylte celler, korridorer, kontorer og luftegård, slik at man rett og slett måtte stenge

portene. «Alt utsolgt». Milorg stod rasende utenfor — truet med å sprengte portene for å få plass til flere klienter.

Grini ble tømt for tyskernes fanger 9. mai — og fylt med våre. Virvaret var grenseløst.»

Det er ikke rart at C. begeistret over dette «retts»-oppgjør slår fast at «Rettsstaten ble gjenopprettet 9. mai 1945.» Og det er faktisk ikke ironi fra hans side!

Imidlertid var det andre, utenfor redaksjonen, som ble rystet over opplysningene i intervjuet. Dette stod i bladets nummer for 14. desember ifjor — kanskje som en liten julehilsen? — og julaften finner vi i bladet følgende artikkel av Sverre Berg under titlen

«De 12 000 arrestordrer»

L. d. c. var lukkede brev utstedt i kongens navn som på Ludvig XIV's tid ble brukt av innflytelsesrike folk til å skaffe ubehagelige personer i midlertidig fengsel, eller til på annen måte å fjerne dem uten lov og dom. Politidirektøren i Paris hadde sedvanlig til sin disposisjon et opplag av sådanne brev i fullferdig stand, kun med åpen plass til navnet på den som skulle straffes.

Det er disse 300 år gamle brev en må tenke på når man leser artikkelen i Morgenbladet for 14. ds.: «12 000 arrestordrer — undertegnet i hemmelighet.» Artikkelen er et intervju med advokat Herman Knudtzon. Han undertegnet i 1943 12 000 arrestordrer. I intervjuet med signaturen «C» synes herr Knudtzon å være bra fornøyd med sitt abeide. «Rettsstaten ble gjenopprettet 9. mai», sier han. Han var den gang uten mer kjennskap til strafferett enn en hvilken som helst nyutdannet cand. jur. Det har da sin interesse å høre hva vår fremste autoritet på straffelovens område, lærer i strafferett ved Universitetet i Oslo, professor Skeie sa om denne tid: «Vi har aldri hatt så lovløs tid.» Dette var herr Knudtzons rettsstat! 3 av våre mest ansette høyesterettsdommere voterte for at det ikke var straffbart å stå i NS. Men vanlige, ulærde mennesker skulle visst det, sa de unge jurister som ledet forhørene av de ca. 20 000. Det var en juristenes gullalder. Det var 12 000 av disse herr Knudtzon undertegnet arrestordre mot.

Men ikke bare NS-folk ble satt inn eller fikk pengebøter, også Røde Kors-søstre som hadde pleiet tyske soldater, og for Røde Kors gjelder hverken venn eller fiend-

Dødsstraffen i radio 8. januar 1969

Etter å ha hørt om lover og dødsstraff i andre land, bl. andre Amerika og Sovjet, presterte professor Johs. Andenæss i intervjuet med Rigmor Abrahamsen å snakke om dødsdommer før krigen i Norge, og om når de ble avskaffet osv. uten med et eneste ord å berøre de lovregler og anordninger som lå til grunn for alle dødsdommer som ble gjennomført her i landet etter at freden kom i 1945.

I følge Kringla heimsins ble det avsagt 47 dødsdomme og fullbyrdet i 38 tilfeller.

Den unge frontkjemper Håland var vel en av de første som ble skutt og professor Ragnar Skancke fikk dødsdom i lagmannsretten 21. mai 1946 og satt med denne dom over seg i 2 år før han ble skutt i 1948.

I samme intervjuet med biskop Per Lønning berørte han de bibelske og kristelige standpunkter til dødsstraffen og siterte Jesu ord: «Den som er ren kaster den første sten.»

Biskop Lønning fremhevet 2 ganger i intervjuet at det var uriktig å bruke dødsstraffen etter 1945, når krigen var slutt.

Arne Kjønsstad.

de. Det var et grovt brudd på internasjonal rett. Har Røde Kors-ledelsen protestert?

Herr Knudtzon taler om et skånsomt oppgjør. Jeg vet ikke om det var så skånsomt at passive NS-folk ble kastet ut av sine stillinger, prestene fikk dem visst ikke igjen, en måtte livberge seg som lappeskomaker. Noen fikk igjen sitt arbeide etter 4—5 år. «Problemet var å holde en linje.» Ja, det var sandelig et problem som ikke ble løst. De som var så uheldig å bli dømt først fikk meget strengere straffer enn de som ble dømt etter noen år. M. h. t. bøter var ikke disse etter vedkommendes handlinger, men etter hvor mange penger det var å hale. En velstående gårdbruker som hadde vært passiv NS-mann og ellers arbeidet med å skaffe landet mat kunne få 70 000—80 000 i bot. Man måtte få inn penger, for «rettsoppjøret» kostet det norske folk 70—80 millioner kroner, foruten titusener av dagsverk for folk som uten forhør, uten lov og dom, ble fengslet og satt inne sommeren 1945.

Om «rettsoppjøret» er skrevet så meget. Mil.org-lederen i Oslo, major Lange-land har skrevet to glimren-

Generalforsamling i A/S Folk og Land

holdes fredag 28. februar 1969 kl. 12 i Kierschowsgt. 5, Oslo.

Til behandling foreligger regnskapet for 1968, valg m. v. Til å møte innkalles aksjonærer, som også kan representere andre aksjonærer med skriftlig fullmakt. Fullmakt kan om ønskes sendes til redaktør Melsom.

Styrets medlemmer innkalles til å møte samme dag og samme sted kl. 11.

Olaf Holm
styrets formann

Til løssalgskundene i Oslo

Fra og med neste nummer mister vi vår gamle kommisjonær Helge Johannesen i Teatergt. 6, Oslo da gården skal rives.

Vi henviser kundene i Teatergaten til Narvesens kiosk i Stortingsgaten, som har solgt bladet i mange år.

Andre løssalgutsalg i Oslo er:

Narvesens kiosk i Karl Johansgt. v/Nobel
Narvesens hovedekspedisjon i Stortingsgaten
Narvesenkioskene Østbanen og Vestbanen
ELIMA tobakksforretnings Ole Vigs gt. 12
Bladets ekspedisjon, Kierschowsgt. 5.

Fast abonnement i lukket omslag koster kr. 25,- pr. halvår.

Månadsbladet FRIHUG

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spanande fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 25,—. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,
Kinn

ANNELIESE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

de bøker: «Dømmer ikke» og «—forat I ikke skal dømmes», høyesterettsadvokat Wiesener har skrevet: «Seierherrens justis», vi har skrifter av prost Hedem, major Sagen, bok av Martha Steinsvik: «Frimodige ytringer» osv.

Alt dette er lesning jeg vil anbefale herr Knudtzon på det beste. Skjønt det hjelper sikkert ikke, han er jo så fornøyd. Den overveiende del av det norske folk er det imidlertid ikke.

Hvis jeg hadde vært i herr Knudtzons sted, tror jeg jeg hadde vært stille — muse-

Endelig!?

I anledning av oberst Munthe-Kaas' nylig utkomne bok «Krigen i Narvik-avsnittet i 1940» kommer anmelderen i Tønsberg Blad med en tilståelse som er verd å arrestere. Jeg siterer: Først nå har en norsk offiser turdet avsløre, kaldt, nøkternt og dokumentarisk hvordan det gikk for seg i siste krig — —. Sitat slutt.

Les det en gang til. Javisst, det står: Først nå har — — turdet. Anno 1968, 23 år etter storkrigens slutt, har en mann turdet i det fri, demokratiske velferdslandet, alle jøssingers frie, kjære kongerike, skrive visstnok sannheten. Og det vekker til og med anmelderens nesegruse beundring. Jeg bare spør: Vant ikke Norge krigen da, mann!?

Ellers er det i FOLK OG LAND, såvidt jeg har sett, i år og dag fremholdt at sannheten i vårt kongerike siden 1945 ingen sjanse har hatt. Og nå har vi TB-anmelderens ord for at det skal manns (offisers) mot til å skrive sannheten i 1968. Er det dette de gode nordmenn kan oppvise av mot 30 år etter sammenbruddet i 1940, da begynner jeg å forstå litt av hvert i velferdslandet Norge, halvheten, hulheten, svadaen, og også hvordan små menn kan nå helt til topps overalt. S. G. M.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELDOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Farlig og unødvendig lov

I pressen bebudes det nå proposisjon om ny lov som skal fremlegges for Stortinget i slutten av denne måned, og som er et fellesnordisk foretagende, heter det i pressemeldingen.

Riktignok er en vant til litt av hvert i retning av meningsknebling og angrep på ytringsfriheten fra stordemokratisk hold, men den bebudede loven er så meningsløst overflødig og bort i veggene at skal den stå som firmamerke for nordisk samarbeide, så kan en fristes til å betakke seg.

Loven skal ta sikte på å hindre såkalt «rasediskriminering». Og denne gangen gjelder det ikke jødene heller, for de har jo fått sin egen private lovbeskyttelse i den del av lovverket hvor en slik bestemmelse naturlig hører hjemme i dagens situasjon, beskyttelse av offentlige myndigheter, men en spesialbeskyttelse for farvede som nå i stadig større utstrekning flommer inn over industrilandene i Europa. Vi i Norge er jo spesielt utsatt fordi en betydelig del av mannskapsstyrken på vår handelsflåte er farvede.

Vi kjenner i skrivende stund ikke lovforslaget, men det synes å fremgå av dagspressen at det dreier seg om til og med lange fengselstraffer for slik «diskriminering», som bl. a. kan bestå i at en restaurant nekter farvede f. eks. sammen med langhårete, ubeslippede o. l. adgang eller en værelsesutleier vil ha folk av samme slags som de selv er av som leiere. Og vi regner vel neppe feil når vi antar at loven eventuelt også vil bli forsøkt brukt mot folk som tar til orde muntlig eller på trykk mot den farvede invasjon i landet vårt.

Vi tror ikke det foregår noen virkelig diskriminering av farvede i Norge, ikke annen enn den som naturlig er og som foregår mot hvite eller gule i Afrika, mot hvite eller svarte i Asia. Denne aversjon mot fremmede folk med annet levevis, på et annet utviklingstrinn og med et fremmed kulturgrunnlag, er jo naturgitt og formodentlig innpodet av Vårherre til beskyttelse av den rasedeling han skapte. Å ville straffe med langvarig fengsel en slik naturlig reaksjon er naturligvis det glade vanvidd og i strid med alt sant og sunt demokrati.

Men rent bortsett fra dette, så har man jo som nevnt allerede i straffelovens paragraf 135 en straffebestemmelse. Pressen sier at den tar sikte på å bekjempe «antisemitisme»; men må vel kunne få videre anvendelse hvis noen føler trang til å utvide «statsmaktene». Bestemmelsen lyder som følger: På samme måte (som når det gjelder å opphisse til hat mot statsforfatningen eller noen offentlig myndighet) straffes den som offentlig forhåner eller opphisser til hat eller ringeakt mot en folkegruppe som karakteriseres ved en bestemt trosbekjennelse, avstamning eller opprinnelse for øvrig (uthevet av oss) eller som truer en slik folkegruppe eller sprer falske beskyldninger mot den. Medvirkning straffes på samme måte.» Dette må da være fullt tilstrekkelig, og jødene gjør vel ikke noe krav på å ha en egen straffebestemmelse som bare gjelder dem?

Ellers er etter vår oppfatning hovedproblemet ikke det å beskytte farvede innvandrere til Norge mot en «diskriminering» som bare er utslag av et naturgitt instinkt til bevarelse av den egne folkestamme, men hurtigst mulig å se å bli kvitt denne flommen av farvede før den lager samme problemer her som i USA og England.

Og endelig kan det vel være grunn til å tilføye at hvis en borgerlig regjering med en høyrejustisminister legger

A. L.:

Noe for samtidshistorikerne

Dagbladet alltid foran

Vi anfører nedenstående karakteristiske eksempel på norsk presses referater fra det såkalte «landssvikoppgjør». Pressen gjenga aktoratets syn og tiltalebeslutning. Forsvarerne lukket — stort sett på befaling — munnen. — Ordfører B. Bull i Oslo uttalte under stor applaus på festen følgende bl. a.:

— «Jeg finner grunn til å sammenlikne den jubilerende avis med en dram. Smaken på drammen kan det være delte meninger om, selv liker jeg den ikke. Men så er det det, at virkningene er så gode!»

— Det snakkes om en fri og uavhengig presse, og godt er det at vi har den. Ofte kan den være svært fri og svært uavhengig. Like etter krigen var jeg dommer i en landssviksak. Behandlingen skulle ha startet ved 10-tida men ble utsatt til klokka ett samme dag. Da jeg ved middagstider gikk inn i rettslokalet for å begynne saksbehandlingen hadde jeg Dagbladet med meg. Og der stod alt om saken, hva som referenten mente hadde skjedd. Man kommer unektelig i et dilemma i slike situasjoner. Skulle man følge Dagbladets referat eller holde seg til sitt eget opplegg og la avisen få to gode referater?»

— Dette er jo noe for samtidshistorikerne: Slik var det.

*Med glemte løfter, med svegne ord,
med traktaters forrevne ark,
med brud fra iår på jer ed fra ifjor
har I gødet historiens mark.*

(Henrik Ibsen)

frem noe slikt i et valgår, så må det være på sin plass å minne om den britiske konservative politiker Enoch Powell som sto opp mot galskapen og som fikk stort følge fra alle leire.

Og skal man absolutt lage nye «beskyttelseslover», så hvorfor ikke en lov som beskytter de tidligere NS-folk mot forfølgelse og sjikane, mot tilsidesettelse i offentlig tjeneste, mot boikott av deres publikasjoner, og mot alt det som har pågått uavbrutt i et kvart århundre nå? Denne diskriminering av en stor gruppe egne landsmenn er en skam for Norge som rettsstat og burde kalle på større oppmerksomhet enn den «diskriminering» som muligens vederfares fremmedartede folk her som annet sted i verden.

Håkon Meyer
refser svensk avis

som farer med løgn om Quisling

Håkon Meyer hørte som kjent til den gamle garde i Arbeiderpartiet, som anbragte ham i en rekke betrodde verv. I motsetning til storparten av sine daværende meningsfeller, som bl. a. på påstått pacifistisk grunnlag nektet militærtjeneste, forble Meyer konsekvent da teoriene skulle stå sin prøve i 1940. Som konsekvens av den tidligere antimilitære holdning fant han det nødvendig å søke å komme til en ordening med okkupasjonsmakten og da det etter hvert viste seg at dette bare kunne skje på en fornuftig måte gjennom NASJONAL SAMLING tok han også den konsekvens av sin innstilling. Det var vel ingen av de mere orienterte medlemmer av NS som var i tvil om Meyers holdning. De visste at han ikke delte deres politiske syn i sin alminnelighet, men de respekterte hans innstilling.

Efter å være ferdig med et «retts»-oppgjør som også rammet ham med full tyngde, flyttet Meyer over til Sverige. Vi har hatt den glede å ha kontakt med ham hele tiden og vi er faktisk blitt enda mere imponert over den anstendige holdning han fortsatt inntar og over dette at han åpent står frem og taler den historiske forvrengning midt imot. En kan ikke annet enn trekke en beklagelig sammenligning mellom en rekke av de gamle påfugler i NS, som har krøpet i sine hull og til og med tuter med ulvene, og en mann som Meyer, som befant seg slik i periferien.

Disse betraktninger skyldes blant annet at vi har fått oversendt fra svenske venner et klipp fra syndikalistavisen ARBETAREN, hvis redaktør er en ikke ukjent «nazi-hetser» Sastamoinen. Hva denne avis tillot seg å skrive om Quisling vil fremgå av det efterfølgende. For Håkon Meyer, som vel ikke i første rekke var den som skulle tre frem og protestere mot løgn om Quisling, lot ikke den svenske avis dø i synden. Under fullt navn fikk han inntatt dette i bladet:

Om Quisling

Arbetaren är med rätta en högt respekterad tidning som oftast vakar över sina ord. Det har den inte gjort när den i nr 40 skriver om Vidkun Quisling:

«Han avkunnade direkt eller indirekt åtminstone 2 000 dödsdomar

mot sina landsmän och medverkade till att 40 000 norrmän skickades till tyske koncentrationsläger. Han var nazisternas lydiga redskap.»

För sådana fantasibrott var Quisling aldrig anklagad. Han hadde inte makt och möjlighet att direkt eller indirekt «avkunna dödsdomar». Han dömdes däremot för att han inte använde sin benådningsrätt vid vissa dödsdomar vid tysk krigsrätt och i ett fall vid extraordinär norsk rätt. (Han försvarade det med att enligt tyskt hot skulle detta ha medfört ännu hårdare resultat.) Hans möjlighet att ingripa i tyska säkerhetspolisens och i krigsrätternas verksamhet var minimal och hans konstanta motsättningsförhållande till Reichskommissar Terboven var även det ett hinder. I fråga om skydd av norska intressen, där hans ställning möjliggjorde detta, var han allt annat än ett «lydigt redskap» för tyskarna. Våren 1945 var han deras mest energiske motståndare i Norge. Hans sista handling var att kategoriskt motsätta sig Terbovens plan om ett avslutande storkrig i Norge maj 1945.

Tiden borde faktiskt vara inne för ett sakligt bedömande även av Vidkun Quisling. Den centrala punkten i domen gällde hans misslyckade statskuppörsök, — regeringsbildningen den 9. april 1940. Sådana fantasibrott som de ovan nämnda finns inte i domen.

H. Meyer.

Opplysninger
søkes

Til bruk under et arbeide jeg holder på med ber jeg alle som sitter inne med opplysninger om behandling av NS-fanger om å gi meg disse. Vedkommendes navn vil ikke bli nevnt hvis så ønskes. Opplysningene må være absolutt korrekte og det bør om mulig oppgis vitner. Opplysningene bes sendt bladets ekspedisjon under bill. merk. «Fangebehandlingen etter 1945».

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — *Kristne Venner* møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær.

Møtetid kl. 19.30.

FOR UNGDOMMEN

Red.: **Hallvard H. Paasche**

*Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.*

AUF PÅ RETT VEI

Arbeidernes Ungdomsfylking har den senere tid kommet stadig mer i opposisjon til AP's offisielle alliansepolitikk. Dette viste seg også til fulle på dens ekstraordinære landsting. Det var norsk sikkerhetspolitikk som stod i sentrum for delegatenes oppmerksomhet. Et forslag fremsatt av landsmøtets redaksjonskomite, som gikk ut på at Norge bør trekke seg ut av NATO, fikk overveldende flertall ved voteringen. Forslagsstillerne ville erstatte samarbeidet innen NATO med en ren europeisk sikkerhetsordning som skulle gjøre Vest-Europa uavhengig av påvirkning utenfra og stå fritt i forhold til de to stormakter.

Dette var et forbausende fornuftig forslag fra AUF's side som er i tråd med det syn vi ofte har gått inn for, uten at det har bragt noen

positiv reaksjon fra noe ansvarlig hold. Det er ikke tvil om at AUF her er inne på den rette vei norsk — og europeisk — sikkerhetspolitikk må følge, hvis vi noen gang skal kunne ha sjanser til å holde oss utenfor en eventuell stormaktskonflikt. Dessuten vil en europeisk forsvarsordning føre til at våre interesser kunne bli fremmet med større vekt overfor dagens stormakter. En europeisk forsvarsallianse ville kunne bringe store forskyvninger i den nåværende maktkonstellasjon, som vi i neste omgang kunne utnytte til egen fordel. En korrigering av de nåværende kunstige grenser i Europa kunne også bli realiserbar ved gjennomføringen av et nærmere forsvarssamarbeid de europeiske land imellom.

AUF's vedtak er, så langt vi kan se, i takt med de Gaul-

les Europavennlige politikk, og er uten tvil den kurs de europeiske land må slå inn på slik situasjonen er idag. Når disse planer blir realisert, kan Europa igjen spille sin naturlige rolle som den stormakt det i virkeligheten er.

CHARLES DEN STORE

Efter hans initiativ i våpeneksportsaken mellom Frankrike og Israel fortjener så absolutt presidentgeneralen dette navn. Det var på tide at en fremstående ansvarlig politiker i et vestlig land reiste seg til angrep mot den internasjonale zionismens selvgode maktbrynde, og den napalmterrorisme som denne gir seg utslag i i Midtøsten. I det hele tatt ser det ut til at denne finanssterke maktorganisasjons innflydelse er på retur i dens

(Forts. side 7)

Ennå i skyggen . . .

Det forgangne år har bydd på en rekke internasjonale begivenheter, og ikke minst har student- og ungdomsopptøyene vakt berettiget oppmerksomhet. Her er det de venstredikale som har gjort seg herostratisk berømt, ikke i kraft av sin store oppslutning, men på grunn av sin voldsomme samfundsmessige destruktivitet. Disse anarkister har hatt til mål å omstyrte det bestående samfund uten å være istand til å erstatte det med noe nytt. Deres intensjoner har vært å ødelegge alt for ødeleggelsens egen skyld. Nettopp i slike tider er det gledelig å kunne konstatere at der finnes krefter som opererer på et langt mere elevert plan. Vi henviser til etterfølgende artikkel fra «Nation Europa» som redegjør for hvordan situasjonen er i Rest-Tyskland:

For enhver psykopat som befinner seg på den politiske «venstreside», er det idag enkelt å nå offentlighetens øre. Våre massemedia sørger for det, med den samme iver, med hvilken den høyreorienterte ungdom blir hindret i å komme til orde. De «konservative», de stygge «reaksjonære», blir utelukkende fremstillet som «gamle auto-

ritære» i fjernsynet. Det er ikke merkelig når hensikten er å gi inntrykk av at «ungdommen» er radikal. Naturlig nok, den som benytter gatesten som argumenter og lovpriser pornografi som politikk, vekker oppsikt.

Men mens de pseudorevolusjonæres, «de unge venstreorientertes aksjon», i de siste måneder ble presentert i avisoverskrifter og undergrunnsvirksomhet, og den unge generasjon nå faktisk frykter for det verste, utkommer en hel rekke til nå fortiede eller nye publikasjoner, utgitt av «de unge høyreorienterte». At disse holder et høyt nivå, og dertil har funnet en egen stil som kommer den unge generasjon til gode, er gledelig.

Hvis de nasjonale ungdomsgrupper og deres skrifter til inn i midten av sekstiårene stod meget i skyggen av de eldres organisasjoner, så fremviser de imidlertid nå overalt et selvstendig liv. Ungdomsførerne av krigsgenerasjonen er nesten alle utskiftet. De av årganger etter 1940 bestemmer retningen og har det ofte lettere uten denne belastning som de nasjonale ungdomsgrupper i

(Forts. side 7)

SAGAEN OM HORST WESSEL

Fortalt av hans SA-kamerat Erwin Reitmann

III.

Bornerthet var det verste Wessel visste, det likefremme og enkle tiltalte ham. Heller ikke i klededrakt virket han påfallende. Helst gikk han med «Bjørnestøvler», «Breecheshose» og «ermest».

Horst hadde en sunn humoristisk sans, vi skulle senere ofte erfare hvor opp-

vakt og slagferdig han var.

Skulle man dømme efter hans vesen og oppførsel ville man ta ham for et ekte berlinerbarn. Horst tillot ingen å si noe vondt om sine folk, hadde han rett så forsvarte han sitt standpunkt innbitt opp til høyeste instans.

For helt ut å kunne for-

stå arbeiderne og for å komme i nærmere berøring med dem, arbeidet han på bygg som «Werkstudent». Her lærte han arbeiderens sjel å kjenne helt inn i de hemmelige dyp, men her måtte han også tåle dyriske marxisters terror og gemenheter. Horst var student, kunne til enhver tid ha ført et bekvemt liv, men gjorde det ikke.

Han generte seg ikke for å svinge hammeren som dem, slepe sten eller spa sand. Sosialismen, kjærligheten til folkefellen var hos ham dypt opplevet. Han forsøkte alltid å komme sine arbeidskamerater nærmere. Han gav avkall på alle materielle goder. Vel viste han dem at han var deres fører, men som menneske levde han like fordringsløst som de.

Horst hadde bittert tilkjempet seg sine kameraters tillit. Den enkleste SA-mann hadde den største tillit til ham. Bare slik var det mulig at Wessel med sine folk kunne gå iveri med de villeste, dristigste oppgaver. På sin garde kunne han stole ubetinget. Horst var typen på den politiske soldat, i aller mest bokstavelige forstand et forbilde for sine folk. Men på sturmaftnene anstrengte han seg for å plante nasjonalsosialismens lære

i sine folks hjerter.

Hans talerbegavelse og hans kunnskaper kom ham her godt til hjelp. Det var ingen tørre undervisningsaftner, for den måte Horst oppdro sine folk til nasjonalsosialister gjorde det lett å følge med.

På grunn av sturmens stadige vekst, noe som allerede dengang gjorde noen kamerater bekymret, måtte vi til sist holde sturmaftnene i store møtelokaler. Under den stigende tilstrømning fra den marxistiske leir innfant det seg med tiden også oppløs-

ende elementer som nå forsøkte å så splid mellom fører og folk. Mostanderen hadde instinktivt forstått hvor farlig Horst Wessel var og lot nå intet uforsøkt for å sjalte ham ut.

Hvor bittert led han ikke under de intriger som senere satte inn! Hvor vondt måtte det ikke spesielt gjøre ham, den store idealist, at folk fra den egne leir sto opp mot ham og begynte å undergrave det verk han hadde bygget opp med så

(Forts. side 6)

Fra de første dage i SA-Berlinerstorm. Horst Wessel bakerst til høyre i kretsen av den gamle garde. Forfatteren, Erwin Reitmann i midten.

Den udødelige legenden om Oradour

Oppfriskes i en av julens bøker.

Tyske soldater bekjemper partisaner i Jugoslavia. I vest møtte de senere samme slags motstandere og samme slags ulovlige krigføring som i øst. Det var baggrunnen for det som hendte i Oradour.

Jens Kruuse: SOM VANVIDD. Oradour-sur-Clane 10. juni 1944 og etterpå. Aschehoug.

Det er ikke hyggelig lesning det den danske forfatter og kritiker Jens Kruuse beretter om det som hendte i den lille franske landsby Oradour-sur-Clane 10. juni 1944, omtrent samtidig med at invasjonen i Normandie startet. Kruuse holder seg trofast til legenden og til vitneprov fra aktoratets vitner under den farcemessige rettssak 8 år etterpå, da alt folket skrek på blod og hevn og alle vitnene sa det man ventet av dem.

Det er ellers godt mulig at Kruuse ikke er så langt fra sannheten når han skildrer enkeltmenneskenes og familienes lidelser hin dystre dag, men han unnlater å trekke frem visse avgjørende trekk i historien. Og han unnlater å understreke det som først og fremst burde vært hans hovedmotiv hvis det overhodet skulle ha noen mening å gi ut en slik bok et kvart århundre etterpå, at slik utartet krigen etter at bolsjevikene i øst og britene i vest gjennom sin understøttelse av den folkerettstridige geril-

jakrigføring hadde trådt alle avtaler om en sivilisert krigføring under føttene.

Kruuse legger naturligvis ikke skjul på hvor han hører hjemme når det gjelder sympatier og antipatier. Han er en trofast demokratisk arbeider i vingården. Han varmer opp gammel hets. Han ignorerer fullstendig at det var Pétains regjering som var «den lovlige regjering» i Frankrike, at de Gaulle var en selvbestaltet opprørsleder som opererte i ly av de angelsaksiske makters bajonetter, og at maquisen var en blodig terrorbande som opptrådte stikk i strid med Haagerkonvensjonens bestemmelser og dermed også bragte sine landsmenn i ulykken. Kruuse beskriver den et sted slik: «Motstanderne var folk i regnfrakk og med baskerluer og håndgranater og maskingeværer og — raseri».

Vi bebreider da heller ikke forfatteren at han ikke kaster glimt også over tyskernes synspunkter, for det gjør han jo, men vi bebreider ham at han med sin bok medvirker til å skape nye Oradourer i en eventuell ny krig fordi han ikke slår fast den ulovlige geriljavirkingsansvar for det som hendte. Spesielt ville det ha vært viktig at så ble gjort når det gjaldt norske lesere, fordi en i Norge har så ansvarsløse styrer at man ofisielt forherliger folkerettstridige aksjoner i en krig.

Det er klart at en kan røre både stener og andre når en ut fra en tragisk krigshendelse finner frem enkeltmennesker, barn, gamle, kvinner, familier og skildrer hvorledes ulykken rammet

(Forts. side 6)

ALF MAGNE GLENG:

Da kong Olavs kusine ble plyndret av engelske soldater

Noen minner fra «befrielsen av Europa» som dr. teol. Boman skriver så henført om.

Fredsbudskapet som nylig er forkynt fra prekestolen har liten verdi så lenge det bare er prat uten realiteter.

Den unge engelske filmregissør Peter Watkins uttalte ihøst ifølge «Vårt Land»: «Jeg tror ikke på en kirke som i dag taler om rettferdig krig». Videre: «Vi lever i det moralske forfalls og dekadansens tid.» På spørsmål om hans kirkekritikk svarte Watkins at «Krigsspillet» hadde avslørt hans holdning til kirken. Han kunne ikke tro på en kristendom slik den fremtrådte i verden i dag.

Nylig hadde dr. teol. Thorleif Boman et innlegg i AFTENPOSTEN: Min mening: «Til alle kanter», hvorav jeg siterer:

«Efter min mening har tyskerne ikke klart nok lagt for dagen at de ikke et øyeblikk tenker på å løse gjenforeningsproblemet ved militære midler. Det er ikke nok å si det. Det må også vises. Oder-Neiselinjen må godkjennes uten videre. En forandring av den grensen vil bare kunne fremtvinges ved en krig. Tyskland bør derfor godkjenne Polens nuværende vestgrense uten motytelser, som et uttrykk for sin fredsvilje. Videre bør Vest-Tyskland like godt først som sist sluke den bitre pillen: å godkjenne Øst-Tyskland de facto. En nærmere kontakt mellom de to deler av Tyskland vil kunne uthule kommunismen i øst, for kommunismen tåler i det lange løp ikke frihetens atmosfære.

«Befrierne» møtes.

Vi bør også si et ord til USA, men først etter å ha takket dem for at de ved sin innsats i to verdenskriger to ganger har reddet Europas frihet. Vi bør si amerikanerne at deres frykt for kommunismen som ideologi og åndsmakt nå er ugrunnet.»

Joda, dette er skrevet etter 21. august 1968!

Hvordan er så SANNHETEN om USA's «redning» av Europas frihet? Er alle klar over at kommunismens fangarmer idag i Europa når til et punkt vestenfor byen Kongsbergs lengdegrad?

Kong Olavs kjødelige kusine Hendes Højhed Prinsesse Feodora har i flere nr. av det danske BILLEDBLADET fortalt litt om sine opplevelser gjennom livet. Det er interessant lesning. Jeg vil få lov til å sitere litt fra hennes beretning i nr. 50 for 1968: «Vi har kun livet tilbake at

miste.» Hun og familien var bosatt i Øst-Tyskland. Hennes mann heter prins Christian. Hun forteller at de måtte begi seg på flukt vestover i ÷ 26 grader i januar 1945 med russerne i hælene. Det var såvidt de klarte å unnsnippe. På flukten klarte hun å få sendt et brev via Berlin til sin far prins Harald i København (kong Haakon's bror), hvorfra siteres: «Dette her er som et mareid. Men selv om det ingen trøst er, så hjelper det dog at vide, at hundretusinder andre, fattige og rige, deler samme skæbne . . . vi har kun livet tilbake at miste. Men har man sin tro på Gud og en god samvittighet, er det nok heller ikke så slemt». Hun forteller videre:

«Fra januar til september 1945 var vi på evig rejse. Den første tid efter flugten fra Flatow var det en kamp med tiden, med kulde og med det sammenbrud, Tyskland var ude i. Vi så det russiske panservåben bryde igennem de tyske linier så tæt på, at kanonilden og bragene fra eksplosionene stod os om ørerne. På de godser, hvor vi søgte husly for en nat eller to, fik vi senge uden sengetøj og ussel suppe i hankeløse, skårede kopper (ejerne, som vi kendte, var flygtet eller arresteret, og de vilde ha korset sig, hvis de hadde vidst det), men alle var forenet i den fælles skæbne, og for os, der var vant til at leve et komfortabelt liv, var fattigdommen og frykten blevet noget næsten naturligt.»

I avsnittet: «De plyndrer

Flyktninger fra øst i verdenskrigens siste fase, som prinsesse Feodora beretter om.

(Forts. side 8)

Den udødelige legenden - - -

(Forts. fra side 5)

dem. Hva kunne ikke en forfatter som Kruuse gjøre ut av å skildre for eksempel enkeltmenneskenes lidelser da flyktningebyen Dresden med sine hundretusener av kvinner og barn nådeløst ble bombet og brent og de overlevende som søkte tilflukt i elven ble hjemsoekt av maskingeværild fra flyene.

Det unnskylder naturligvis ikke Oradour, men det burde gjøre også skildrere av krigens redsler et kvart århundre etterpå mere varsomme og mindre dømmesyke.

Kruuse beretter overensstemmende med legenden at tyskerne — nærmere bestemt et kompani av «D.F.» — uten noen slags foranledning rykket inn i landsbyen hvor de koldblodig tok livet av alle innbyggerne med skudd og ild.

Forfatteren drøfter hvorledes noe slikt kunne skje, og det har han naturligvis all grunn til. Svaret er at det ikke skjedde slik legenden vil ha det til. Men det kunne jo være ilde nok likevel.

Situasjonen i det besatte Frankrike dengang var den at den folkerettstridige maquis var varslet om den forestående invasjon og satte i gang en uhørt terrorvirksomhet over storparten av landet. Uten hensyn myrdet og brente de, ikke bare tyskerne, men også landsmenn som støttet den lovlige franske regjering, Pétains. De tyske tropper kom i en uhyre vanskelig stilling og øverstkommanderende i vest gav ordre til en like hensynsløs kamp mot terroristene som disse selv drev. Et av hovedområdene for maquisens virksomhet var området Tulle-Limoges og den tyske hærledelse måtte tilslutt sette inn SS-divisjonen «Das Reich» for å gjøre slutt på terroren og de ulovlige krigshandlinger. «Das Reich» var kommet til Frankrike fra østfronten, hvor den lenge hadde vært innviklet i geriljakamper. Russerne godkjente som man vil vite overhodet ikke Haagerkonvensjonens bestemmelser om krigføring og resultatet var at krigen utartet mere og mere. Og divisjonen gikk frem i vest som den var vant til i øst mot en tilsvarende fiende.

Det var under denne opprenskningsaksjon deler av divisjonen, først og fremst regimentet «Der Führer», kom til området nær Oradour. Her ble den straks møtt av terrorvirksomhet. En av bataljonssjefene ble simpelthen bortført av maquisen etter at sjåføren var

skutt ned fra bakhold. Sjenen for nabobataljonen, major Diekmann, som var en nær venn av den bortførte, så det som en hovedoppgave å befri den tyske offiser som var falt i maquisens hender. Han fikk under dette melding om at man aktet å brenne den tilfangetatte, major Kämpfe, levende på torvet i Oradour, og det kan neppe være tvil om at dette var bakgrunnen for det som hendte.

Forfatteren nevner bare dette rent løselig som et rykte og taler om en påstått melding fra en angiver. Han skjenker det tydeligvis ikke noen tiltro — det ville jo ikke passe inn i opplegget av boken heller. Imidlertid foreligger det en beretning om det som hendte, skrevet en god stund etter den rettsak forfatteren skildrer og bygger på. Beretningen var fra en av dem som slapp unnav i Oradour, et medlem av maquisen. Den stod i den franske publikasjon «Rivainol» 20. juli 1964 (side 15) og lyder slik:

«En høy tysk offiser falt i våre hender. Vi bragte ham til Markedsplassen, hvor han ble fryktelig mishandlet og torturert. (Han skulle brennes levende). Tilslutt brøt fangen død sammen. Plutselig dukket tyske soldater opp. Maquisen og sivilbefolkningen (som vel da hadde overvært det som foregikk), flyktet inn i kirken, som var ombygget til festning. Her var det stablet opp massevis av ammunisjon og våpen. Tyskerne var imidlertid for raske. De var inne i kirken før dørene kunne lukkes. Tyskerne så da den mishandlede kamerat (restene av ham). De så også ammunisjonen og våpnene. Og dette var grunnen til at tyskerne massakrerte alle de kunne finne.»

I en tysk beretning om hendelsen heter det at Diekmann av to forskjellige franskmenn fikk oppgitt at major Kämpfe ble holdt fanget i Oradour og at han ville bli henrettet der om kvelden. Han lot da et kompani omringe Oradour og gjennom-søkte alle husene for å finne den bortførte. Da man ikke fant ham, mistet Diekmann nervene og satte igang en ut-slettelse av hele landsbyen.

Vi vet ikke om det er den franske eller den tyske versjon som er den riktige, men det er utvilsomt en av dem og ikke legendens om en meningsløs og uforklarlig sadisme og blodtørst.

De to førstnevnte beretninger gir jo nemlig en rimelig forklaring på det som hendte selv om den naturligvis ikke unnskylder det. Det gjorde da heller ikke den tyske hærledelse. Forfatteren kjenner nok ikke til at major Diekmann faktisk ble stillet for krigsrett. Det er nok mulig at rettergangen der ikke ble fullført under invasjonshendelsene, men majoren ble ialfall overført til et straffekompani (et såkalt selvmordskompani) og falt da også ganske riktig under dette kompanis kamper i Normandi. Den tyske hærledelse i vest innskjerpet også i en dagsbefaling at naturligvis skulle terroristene bekjempes med de hardeste midler, men det måtte ikke gå ut over uskyldige sivilister.

At foranstående beretning ialfall er noe nær den riktige synes ellers å fremgå av enkelte antydninger i Kruuses bok. Det kan jo ikke ha vært en grunnløs og meningsløs mordlyst som drev de tyske soldater, hvorav storparten forøvrig var fra Elsass, eftersom det klart fremgår av boken at aksjonen bare var rettet mot Oradour. Da området var avsperrret ble folk hvis legitimasjonskort viste at de ikke var fra Oradour ladt uantastet. Ja, det berettes at soldatene til og med lånte sykler til folk som hadde lang vei hjem. Flere av de et snes medlemmer av det tyske kompani man hadde fått fatt i til «rettssaken» nevnte også at hendelsen hang sammen med major Kämpfes bortføring.

De tyske soldater, og ikke minst folkene i «Das Reich» som var blitt satt direkte inn i partisanbekjempelsen, hadde lidt store tap i denne tid. Kamerater var blitt myrdet og torturert og det var rimelig at nervene kom i høy-spenn. Det kan naturligvis, som nevnt foran, ikke unnskyldes at de lot sitt raseri over denne feige form for krigføring gå ut over også kvinner og barn, men det er urettferdig å skjule bakgrunnen for den beklagelige hendelse. Det er da heller ikke helt hederlig å skjule den kjennsgjerning at i alle kriger har en gått frem med ubarmhjertig strenghet mot sivilbefolkningen i forbindelse med ulovlig partisanvirksomhet. Det gjøres den dag idag, og det er vel ikke bedre om det idag, etter alle de hykleriske krigsforbryterprosesser, påny skjer i Vietnam eller Palestina. For det gjør det jo. Og slik har bl. a. både briter og franskmenn praktisert det både før, un-

Horst Wessel - -

(Forts. fra side 4)

megen kjærlighet og i utrettelig arbeide.

Han hadde i sannhet kunnet føre et rolig liv. Hele verden sto åpen for ham. Hans mor ville at han etter sin juridiske eksamen skulle foreta en rekreasjonsreise til de to i Sør-Amerika boende onkler. Horst gav avkall på det. Det bånd som hadde slynget seg om ham og hans folk var allerede for sterkt knyttet til å slippe ham løs igjen.

Man tilbød ham stillingen som Oberführer i Mecklenburg, han avsto. Kampen om Berlin, om det røde Østberlin, det var hans element.

Hans fengende sanger, som idag (1932) synges overalt av den våknende nasjon ble laget. Hvor strålte ikke hans øyne når han igjen kunne skjenke sine kamerater en ny sang. Det var vel ingen av hans medkjempere som trodde, da han første gang sang «Die Fahne hoch» på sturmafntnen at de hadde vært med på å bære til dåpen sangen som idag er blitt til frihetssangen for millioner av tyskere. Sangen «Die Fahne hoch» vitner om ekte Horst Wessel-ånd, ut av den

der og etter annen verdenskrig.

Det er synd at Kruuses bok er så ensidig og så avstemt etter det folk vil ha. Vi minnes i den forbindelse en uttalelse av en kjent redaktør som en tysk forbindelse engang berettet her i bladet. Han ble forelagt dokumentene om det som virkelig hendte i Oradour og bakgrunnen for det. Han kunne dog ikke ta noe inn i sin avis om det. «Jeg kan da ikke ødelegge avisen min», sa han. «Folk vil at det skal være slik, og da er løgn sannhet for meg!»

Vi tror ikke at Kruuse bevisst har tenkt slik da han skrev sin bok. Han har søkt sine opplysninger bare fra én kilde og tror saktens det er den hele og fulle sannhet han beretter. Og dette sammen med hans sterke demokratiske engasjement gjør at han glemmer å understreke det som burde vært den eneste foranledning til å varme opp disse gamle hendelser fra krigens verste tid, den at det er grunn til sterkest mulig å advare mot ulovlig partisankrig, og at det burde være en samvittighetsoppgave for eksempelvis FN dette å føre krigen tilbake til mere siviliserte former, som en krig mellom soldater.

Siegfried.

taler tross, stolthet, motstand, tro og håp. Det oppvåkne Tyskland synger sangen med glede og smerte. Den klinger like inderlig i by og på land.

Sangen er forlenget blitt udødelig. Kommende generasjoner vil den minne om tiden med Tysklands største vanære, som ble angrepet av den herligste frihetsbevegelse. Den vil imidlertid først og fremst minne om de store blodofre som en blomstrende, idealistisk ungdom bragte sitt fedreland.

Hvem kjenner ikke Horst Wessel-sangen i Tyskland idag? Selv i «Det høye hus», Riksdagen, klang denne herlige sang allerede i februar 1931 da 107 nasjonalsosialister forlot salen som protest mot regjeringen Brünnings undertrykkelsespolitikk. Intet møte, ingen sammenkomst av nasjonalsosialister går fra hinannen før Horst Wessel-sangen har lydt.

Hvor stolt var ikke Horst Wessel dengang når han kunne meddele at sangen påny var blitt gjort krav på av så og så mange SA-formasjoner fra hele riket. Allerede da opplevet vi at sangen med rasende fart begynte sitt seiers-tog gjennom Tyskland. Det var som om alle hadde ventet på sangen. Så mangen en gang satte Horst seg på sturmafntnene ved klaveret og foredro for sine folk en ny sang han hadde forfattet. 5. Sturm sørget alltid for nye sanger, som ble båret videre av de andre sturmer. Sturm-aftnen begynte alltid med en sang og endte på samme måte. Stadig nye sanger skjenket Horst sin sturm.

Han bragte Wiener Jung-arbeiterlied til Berlin, hvor den meget raskt ble populær.

Sturmafntnen var en gledesdag. Da ble alt som i løpet av en uke hadde lagret seg opp hos ham av nye tanker og planer meddelt kameratene. Her var en krets av mennesker som forsto ham og æret ham, har gav han seg helt av fullt hjerte.

Hvor jublet ikke alle opp da Horst en dag meddelte at vi skulle anskaffe oss et skalmeiorkester. Vi var nok litt mistroiske, men meget snart hadde vi det.

Tross sin store mandige modenhet hadde han dog et hjerte som et barn. Med inderlig kjærlighet hang han ved mor og søsken.

Men hvor harmonisk det Wesselske familieliv enn var, så hadde nasjonalsosialismen for stor makt over ham. Den stille selvfordypelse og harmoni ble snart ødelagt. Plikten til å tjene fedrelan-

Giganten - -

(Forts. fra side 1)

disse byggeklosser av en uhyre fantasi, opplevelsessevne, sjeelig byggekunst og skapelsesmakt som tårner seg opp. Det er overhodet egentlig ikke noen bok i vanlig forstand, og man har inntrykk av at Hamsun i dette tilfelle slett ikke lenger vil gjøre seg møye med å finne opp noe spesielt og bygge det formriktig opp. Ikke engang på de steder hvor man venter en virkningsfull formulering av hans meninger, hans indre overbevisning, hans ånd, ja sågar har fremprovosert det, erkjenner man noen hensikt.

Det er ganske enkelt hendelsen i seg selv som han dokumenterer: En gammel stor mann, en blind Homer, en døv olding av en sanger, som ikke lenger synes å høre, å se og å vite noe, blir overfalt av noe ubeskrivelig lite, narraktig og latterlig uverdige, noe som er så dumt og så gement at man ikke engang kan gjengi det. Hva er det annet å gjøre enn å klø seg? En Homer klør seg, en titan henter maurene opp med en nål og snurrer dem mellom fingertuppene sine. Omtrent slik tegner Hamsun en karikatur av seg selv med et par hensiktløse streker. Men det er urkomisk og samtidig så ubarmhjertig treffsikkert at tennene klapper på en når man leser det, snart av lyst og snart av gru. Det er uten tvil det vakreste og mest modne som Hamsun noensinne har skrevet, nettopp fordi det er det enklesste, det mest ukunstlede og uten videre overbevisende som et stykke natur.

Man kan bare lese om hvorledes han skildrer seg selv blant de gamle på gamle hjemmet. Hvem må ikke da tenke på det tragikomiske bildet til Breughel, på hvilket en gruppe blinde i den siste tilstands uhyggelige lystighet, idet de holder hverandre i hendene gjensidig trekker hverandre langs avgrunnen og tilslutt snubler ned i den. Eller de forskjellige, tilfeldige anekdoter som er strødd inn i det hele, de rørende historier til

det rev sønnene vekk fra moren. Først hentet nasjonalsosialismen Horst Wessel, men snart måtte moren også la den annen sønn, Werner, gå.

I en samtale sa moren engang:

«Jeg hadde fullstendig makt over mine sønner, et øyekast var nok, men nasjonalsosialismen var dog sterkere enn jeg.»

(Fortsettes)

mannen som husker, fra ungdomsendringene til opplevelsene og menneskene i et enu ganske pubertetspreget Amerika av farmere, små pionerer, sesongarbeidere og utvandrere: verdenen, tingene og menneskene synes transparente, som av glass, man ser tvers gjennom dem om de er hule eller om det ett eller annet sted i dem skulle finnes noe av verdi, noe elskverdig, blivende, levende. Man ser deres sjel, og å gjøre det synlig som ligger bakom deres vaner, ja bakom deres karakter, det er det høyeste en dikter kan nå.

Og det blir en klart at bokens hensiktsløshet, hans geniale uanstrengthet, som snart virker som en tilfeldig brevlig meddelelse, snart som en dagboksopptegnelse og snart som mumlingen av en ut gammel yogi i verdensfjern samtale med seg selv, at dette naturligvis bare er tilsynelatende, foregjøglet. I virkeligheten er den et uttrykk for det siste mesterskap og den høyeste fornemhet i det kunstneriske og menneskelige sinnelag. Hvis Hamsun hadde latt seg forlede til noen opphissede ord mot det pakk som plaget ham, så ville han dog ha gitt dem rett i noe, eller iallfall bekreftet mistanken om at han i sin høye alder dog ikke helt var herre over seg selv lenger. Mer ville jo dette foraktelige øyeblikks meningsinkvisisjon slett ikke.

Men det faller ingen stygge ord, intet sted blir det utskjelt, klaget, bedt eller gjort avbikt. Hamsun ryster bare et par ganger på hodet til de mest infame nederdrektigheter, han undrer seg, han viser seg bare litt interessert i dette underlige utøy som kryper over veien foran ham, så meget som det fortjener. Kanskje smiler han også bare litt ettertenksomt over det, og leseren får straks de største betenkeligheter, om det ikke er lederen for galehuset som er den egentlige forrykte, om inkvisitoren som ville undersøke Hamsun hvorvidt han fremdeles kan lese og skrive overhodet selv kan lese og skrive, om «dommerne» som «dømmer» Hamsun, d. v. s. de facto vil snyte ham for den berømmelse, den visdom og det utbytte livet har skjenket ham, ikke er stakars dømte ennå før dikteren lukker opp munnen for å slynge mot dem sin ubøyelege bekjennelse: Jeg har ikke gjort noe som jeg angrer på, holder for galt og må ta tilbake, og jeg tar intet tilbake.

Da blir Hamsun ikke bare

For ungdommen - -

(Forts. fra side 4)

tradisjonelle hovedbaser. Englands salg av raketter til Jordan ble gjort mot zionistenes høylydte protester, og selv Washington under den nye president kan ikke regnes som en bomsikker nikkedukke.

Våre hjemlige hel- og halvblinde er naturligvis forbløffet og derefter indignert over det som har skjedd. Da så den franske innenriksministeren slo fast at den ledende

Ennå i skyggen . .

(Forts. fra side 4)

de siste 10—15 år har måttet slepe på.

Man ser ikke bare av «Junge Nationaldemokraten», «Republikanischen Studentenbund», «Nationaldemokratischer Hochschulbund», den lokalt oppståtte «Historisch-Politischen Arbeitskreis» og i så mange studentforeninger, men ennå mer av skrifter utgitt av høyreorientert ungdom — og fremfor alt av de unges skriftlige bidrag i «Nation Europa». Det er også i studentavisene «Deutscher Studenten-Anzeiger», «student» og «actio» henvist til publikasjoner, som tross tydelige forskjeller, alle tre gjør ikke bare avgjort nasjonalt inntrykk, men også tilhører de studentaviser som har størst opplag. Fra denne kategori kommer også den tankevekkende «fragmente».

Den minste, «Junges Forum» i Hamburg tilbyr med sin sorgløse diskusjonskarakter alltid interessante tankeeksperimentet og bør derfor spesielt nevnes.

Nettopp i en tid med så mange venstreradikale ungdomsopptøyer er et blikk på den høyreorienterte ungdoms tankeverden å anbefale.

til advokat for seg selv i denne forrykte justisfarce, men også ved siden av den store Sven Hedin til den eneste, riktignok avgjørende advokat for oss tyskere, for hvis skyld han måtte påta seg hele denne urett. Hans bok tårner seg opp til en bekjennelse av takknemlighet likeoverfor Tyskland og den uinnskrenkede forbundenhet med vårt folk, nok bare med et par knappe, noble ord, men de er som av jern, som Martin Luthers ord i Worms. Enhver tysker burde lese dem og gjengjelde vår store døde venn like for like.

presse i hans hjemland var under sterk jødisk innflydelse så man naturligvis hestehovene galoppere forbi. Det forholdsvis nøkterne Morgenblad gikk også på limpinnen. Etter en bister leder med de Gaulle som blink, konkluderte det alvorlig med at dette nok var antisemittisme. Diskusjon dermed avsluttet. Vi vil spørre: Hva så? Uttrykket er rettnok misvisende. Zionismen, jødedommen er en politisk maktorganisasjon, med klart uttalte mål, på linje med kommunisme, liberalisme, fascisme. Raseaspektet blir etter min mening mer og mer uinteressant. Antisemittismen er dermed strengt tatt misvisende, men dekker likevel en realitet: En internasjonalt organisert gruppes politiske prinsipper og dennes innflydelsesmuligheter. Det er for naivt å skrike opp om antisemittisme hver gang zionismens politiske linje tas opp til diskusjon. Vi må nå snart få nøkternhet om dette forhold, og ikke ta det for gitt at alle zionister er hellige, tabuomspundne figurer.

Det er jo åpenlyst at disse fredede menn sitter med en betydelig makt omkring i verden. Selv om dette også på den annen side kan være overdrevet. Derfor kan det ikke sterkt nok understrekes at zionismen og dens representanter endelig må avkles alle de fordommer og tabuforestillinger vi har iført dem. Charles de Gaulle har tatt et godt skritt i den retning og fortjener stor takk for det.

Ø. H.

MODERATE SAMLINGSPARTI

Sveriges «konservative» har tatt et nytt modig skritt på veien mot maktens tinder. De har forandret navn, under stor høytid vedtok det tidligere Högern å bli et Moderat Samlingsparti. Herunder vil vi formode at adskillige tårer ble utskilt, men de fleste var nok virkelig begeistret, og så en lysende epoke i møte.

For gripende må det jo være å kunne samle seg under moderasjonens faner, syngende moderate kampsanger. Fanesymbolet må da vel antagelig bli en hare, eller muligens en amøbe, og kampropet er visstnok «Akta dig», «Akta dig» gjentatt opptil to ganger. Samtidig stryker man seg ømt over maven og raper beskjedent.

Vi vet ikke om Aftenposten har kommentert den historiske hendelse, men i så fall vil nok bladet ha skrevet at det var et nytt bevis på det svenske høyres fremryk og smidige tilpasning til

det moderne massesamfunn, og en seier for konservatismen. Deri er vi naturlig nok fullt ut enige med det klartseende annonseorgan. Hva annet er det vel den nordiske velferdsstatsborger tørster etter enn idealer, tro, håp på noe som kan løfte ham ut over hverdagen? Moderasjonen, de moderate livsprinsipper er det som fullt ut møter dette vakuum. Her kan man gå inn i kampen for en kristendom som kanskje har en Gud, mot venstreradikalerne som har vært litt slemme, mot pornografien som bør begrense seg til å vise ett kvinnebryst. Det er slikt som kaller på dådskraften, utfordrer ånden i en.

Partilederen Holmberg — han bør forandre navn til Flatmark, et holmberg kan jo risikere å sees i landskapet — opplyste etter det historiske møte til de opphissede masser, at de uheldige assosiasjoner som folk forbinder med høyrenavnet og konservatisme førte til byttet. Det er mange uhyggelige fenomener ute på verdensarenaen som kommer under begrepet konservatisme, så også her har han vår fulle sympati. Man kan jo komme til å tro at hans parti mener noe og det ville naturligvis føre til valgnederlag.

Men tenk nå om de stygge ulvene også en gang blir moderate? Med henblikk på denne eventualitet vil vi anbefale vårt hjemlige høyreparti å være forutseende og døpe seg Det Meget Moderate Samlingsparti. Det vil jo være i god pakt med moderne moderatliberalkonservativ tradisjon.

Vi føler oss gode og fete om hjertet. Adolfsen.

GJØR I LIGESÅ?

Skal man tro det man blir innprentet gjennom presse og kringkasting ved intervjuer og programposter, er et opphold i en israelsk kibbutz absolutt det mest fantastiske man kan oppleve her på jorden. Man får faktisk det inntrykk etter å ha lest eller hørt om livet i kibbutzene, at man rolig kan legge seg ned og dø uten å ofre en tanke mer på det jordiske. Alt er fullbragt!

Kan livet i kibbutz, virkelig være så himmelsk, eller er det bevisst politikk som her blir ført? Man er fristet til å tro at de som så uforbeholdent roser disse forholdene opp i skyene, er regulære propagandister i en bestemt stats sold. Det samme må være tilfelle med dem som innvilger spalteplass og sendetid til disse ambassadører.

Da kong Olavs . . .

(Forts. fra side 5)

det hele.» forteller Feodora videre:

«Vi logerede en måned hos dronning Alexandrines bror, hertug Friedrich Franz af Mecklenburg, derpå var vi hos min onkel på Grünholz ved Eckernförde, indtil englænderne smed os ud. Endelig kom vi i maj til Glücksborg slot, hvor også vore slægtninge, mecklenburgerne, opholdt sig.

I fire måneder var vi på Glücksborg. En dag sad jeg i et værelse og talte med et par andre, da en engelsk officer pludselig trængte ind og sagde: «Kom ud og slut Dem til de andre.»

Vi rejste os og blev ført til en stor sal, hvor alle, der boede på slottet, var stillet op i række og gelede. Vi fik også anvist en plads i rækken, og engelske soldater tog opstilling omkring os med ladte maskinpistoler.

Min kusine, hertuginde Thyra af Mecklenburg, bøjede sig hen mod mig og hviskede: «De plyndrer det hele derinde. De tager vore smykker og alt, hvad vi eller har.»

Maskinpistolerne forhindrede os i at gøre noget som helst, og til sidst blev vi genet ned i slotsgården, hvor vi stod i lang tid og så englænderne bære vore kufferter og tasker med alle vore ejendele ud af slottet og køre dem bort. Ved den lejlighed stjal de alle mine smykker foruden de 10 000 mark, vi havde fået med fra Flåtow. Det værste var, at der var alle de ting jeg havde fået ved min barnedåb, til konfirmationen, samt mange pragtfulde familiesmykker, jeg hadde arvet, bl. a. fra enkedronning Louise. Da hun døde, gav far mig mange af de ting, der havde tilhørt hende, og nu blev det hele stjålet, uden at jeg kunne gjøre noget.

Senere har jeg prøvet at få tingene tilbake, men det er ikke lykkedes. Kun en ting er dukket op igen. Tre år efter blev der nemlig i Hagenburg fremlagt nogle smykker og mellom dem var et kostbart armbånd, som jeg genkendte som en af mine bryllupsgaver. Det var dukket op i Skotland og senere sendt tilbake til Tyskland, og jeg fikk det tilbake, da jeg kunne bevise, at det tilhørte mig.

Nå, der er sket så meget, og nogle tabte smykker var ikke det værste af det.»

Artiklene er illustrert med en mengde gode fotos.

Som en ser skjedde plyndringen flere måneder etter at «Europa var befridd». Dette passer helt i mønstret til mine opplevelser sommeren 1940 da jeg syklet rundt

I USA har Nixon overtatt og det er mange som nå er iferd med å gjøre sine boser grønne hos den nye mektige. Karikatur fra Oberösterreichische Nachrichten, Linz. Også den norske dagspresse med de såkalte «konservative» i spissen, som før valget flommet over av humpbreyader, begynner å snu på flisa.

ZIONISTISK STORM MOT NATIONAL-ZEITUNG

Den sterke mann i Bonn, Israels sendemann Asher Ben Nathan, har overfor de tyske myndigheter krevet aksjon mot NATIONAL-ZEITUNG, som i en rekke artikler har beskyldt Israel for å ha begått grusomheter og skjenselgjerninger i de besatte arabiske områder. Spesielt var det en artikkel med

i det av «overfallsmennene» okkuperte Norge. En vakker sommerdag kom jeg til det bombede Åndalsnes. Meieriet var brent og der var satt opp en trebod for salg av melk m. v. Idet jeg handlet spurte jeg den unge damen som ekspederte meg: «Var De her da de engelske soldatene var her?» — «Ja», svarte hun. «Hvordan var de da?», spurte jeg. «Den verste ramp jeg har vært utsatt for,» svarte hun. «Hvordan er de tyske soldater?» spurte jeg så. «Høflige og hjelpsomme, ingen her har noe å utsette på dem,» svarte hun. Jeg kunne fortelle mange slike opplevelser og minner.

Heldigvis finns det tusener av gode og brave nordmenn som har fått bekreftet sannheten om «Befrielsen» av Europa. Tenk at det bare er to hundre år siden at keiserinne Katarina II av Russland lot de tyske mennonitene, som var bosatt i Schleswig-Holsten, som da tilhørte

titlen «Forbryterstaten Israel vil lære oss moral» som vakte forbitrelse. Det øves også påtrykk på de tyske myndigheter fra jødiske organisasjoner i Tyskland og Østerrike og det ble da også fra innenriksdepartementets side stilt i utsikt et forsøk på å få avisen forbudt. Bortsett fra dette aksjoneres det også mot utgiveren, redaktør dr. Frey personlig. Man vil forby ham å drive publisistisk virksomhet. Så nydemokratiet virker perfekt i Vest-Tyskland.

OGSÅ ELLERS

kjører zionistene opp med de store kanoner. Etter at president de Gaulle hadde tatt konsekvensen av FN's fordømmelse av Israels aksjoner og stoppet all forsendelse av krigsmateriell til Israel, vendte de franske jøders raseri seg mot den gamle kriger som de før har stått på venskapelig fot med. Milliardæren og storbankieren Guy de Rothschild foretar for tiden sammen med hundre prominente zionister fra Frankrike en «solidaritetsreise» gjennom Israel. Reisen skal vise deres samhörighet med Israel og være en demonstrasjon mot de Gaulles politikk.

NÅR VI NEVNER DE GAULLE

så kan det kanskje ha sin interesse å fortelle litt nærmere om det vi løselig har vært inne på før: at presidenten gav marskalk Pétain en slags oppreisning på våpenstillstandsdagen i november. Det er adskillig som taler for at dette var et krav fra hæren da denne lovet de Gaulle sin

Danmark, få et fristed i Donbekkenet nord for Svartehavet, for å kolonisere det av Russland nettopp erobrede landområde.

Studer kartet nærmere.

«Illustrert» nr. 51 for 1968 har et stort intervju med den norske kirkes primas, dr. theol. Fridtjov Birkeli: «Hva mener kirken om vår tids problemer?» Han sier her bl. a. «Jeg kan forstå de unges protest, og føyer til at han samtidig har en stille glede over at den nye generasjon synes å reagere mot elendigheten . . . Det er vel dette at de unge oppdager at det bærer mot en katastrofe, men de har ikke klart for seg hva denne katastrofen består i.»

støtte under maiurolighetene. Denne oppreisning for Pétain har det nasjonale Frankrike ventet på i ti år nå og så skjedde det da endelig. Riktignok sa ikke de Gaulle noe om Pétains innsats da han etter Frankrikes nederlag i 1940 måtte redde stumpene etter partipolitikkerne, men han roste Pétains fortjeneste ved Verdun og for å ha reddet den franske hær i 1916 og i 1917. Det ble nedlagt en krans på marskalkens grav. Mange håper på at de Gaulle også skal kunne overvinne seg selv så meget at han offentlig innrømmer at det var et like stort offer av den gamle marskalk å bli i Frankrike i nederlagets stund for å redde hva reddes kunne, som å forsøke en redning utenfra og med fremmed hjelp slik de Gaulle gjorde.

PEKING OG KATYNNASSAKREN

Folkerepublikken Kinas generalkonsulat i Danzig-Langfuhr har satt opp et kjempelleret i haven sin og viser der filmer med anti-sovjetisk tendens. Bildene er synlige lang vei og det er da også stor interesse for det som vises hos den polske befolkning i dette gamle tyske område. Nylig ble det med tysk filmmateriale fra annen verdenskrig vist en dokumentarfilm om de sovjetiske likvideringskommandoers mord på fangne polske offiserer i Katynskogen.

RØDEKINA

er ellers på jakt etter tyske flybyggere, heter det i hemmelige meldinger til den vestlige etterretningstjeneste. Det bys «drømmegasjer». Etter USA og Sovjetsamveldet har Kina nå det tredje største luftvåpen i verden. Vestlige kilder angir styrken til rundt regnet 3 000 fly, men riktignok av mange forskjellige typer, og et personell på 120 000 mann. Og da er ikke luftvernet medregnet.

ZIONIST SOM FORMANN I FN'S SIKKERHETS RÅD

Den nye formann i FN's sikkerhetsråd, finnen Max Jakobsen går for å være zionist. Zionistbladet «Jedioth Chadashoth» fremstiller ham slik under overskriften «En jøde — formann i Sikkerhetsrådet»: «En av Finnlands beste diplomater», tidligere avdelingsleder i britisk

kringkasting (BBC), så redaktør i en londonavis, deretter presseattasjé for Finland i USA, sjef for regjeringspresseembetet i Helsingfors, idag Finnlands sendemann ved FN. «Jedioth Chadashoth» tilføyer noe bekymret som følge av den siste utvikling: «Jacobson har ikke overtatt noen lett oppgave, for Sikkerhetsrådet har aldri før vært så israelfiendtlig sammensatt.» Men Jakobson med USA i ryggen klarer seg saktens!

UØNSKET I ITALIA!

Efterkrigstidens Italia, som helt har glemt at det lenge og frivillig kjempet på tysk side i verdenskrigen trekkes nok fremdeles med visse kompleks. Etter at den italienske konge forrædersk og etter vakre takkens ord lot Mussolini arresteret, ble sistnevnte som kjent befriet av Skorzeny fra Gran Sasso hvor han var anbragt. Amerikanerne ville nå gjøre business på denne gamle eventyrlige historie fra verdenskrigen og ville lage en film om den med selveste Skorzeny som medarbeider. Filmen skulle tas opp på Gran Sasso, men så gikk det ikke bedre enn at italienerne nektet Skorzeny opphold der som «uønsket person». De kan fremdeles ikke tilgi Skorzeny at han rådet bot på den kongelige uanstendighet overfor den italienske statssjef gjennom årrekker.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsveien 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450

Utgiver A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri